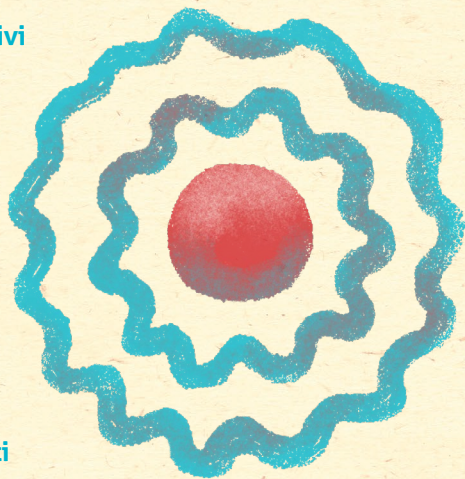

PODNEBNE VROČE TOČKE NAŠEGA PLANETA

Podnebne vroče točke, t.i. »hot-spots«, so geografska območja, na katerih so vplivi podnebnih sprememb močno okrepljeni ali zgoščeni. Na teh območjih so spremembe v primerjavi z okoliškimi območji izrazitejše in hitrejša, kar ima pogosto hude okoljske in družbeno-gospodarske posledice. Podnebna žarišča se lahko kažejo na različne načine, kot so denimo povišane temperature, spremenjeni vzorci padavin, pogostejši ali intenzivnejši ekstremni vremenski dogodki (npr. orkani, poplave, suše), dviganje morske gladine ali izguba biološke raznovrstnosti ipd., hkrati pa sovpadajo tudi z močno poseljenimi področji. Te spremembe lahko močno vplivajo na lokalne ekosisteme, kmetijstvo, vodne vire, zdravje ljudi in splošno družbeno-gospodarsko stabilnost.

CILJI

Cilj te delavnice je udeležencem in udeleženkam omogočiti celovito razumevanje podnebnih žarišč, njihovega pomena ter s tem povezanih okoljskih in družbeno-ekonomskih vplivov na območjih, kjer se ta žarišča nahajajo. Udeleženci_ke bodo pridobili znanje o učinkih podnebnih sprememb v različnih regijah, se seznanili s posebnimi podnebnimi vročimi točkami po svetu, razmislili o vzrokih ter preučili možne rešitve in ukrepe za reševanje izzivov, ki jih prinašajo podnebne spremembe.

ŠTEVILO UDELEŽENCEV_K

10–25

STAROST

13+

TRAJANJE

45 minut

PRIPOMOČKI

Zemljevid z Gall Petersovo projekcijo, vnaprej izrezani papirnati rdeči krogci za »vroče točke«

PRILOGE

- **PRILOGA 1:** zemljevidi Mednarodne organizacije za migracije (IOM)
- **PRILOGA 2:** zemljevid Gall Petersova projekcija

PRED-VAJA (5 MINUT)

V začetku delavnice lahko izvedete t.i. ledotalilec, tematsko povezan z delavnico. Skupino razdelite v skupine po tri. V idealnem primeru ostane ena oseba brez trojice (sicer ste to lahko vi in se aktivno vključite v igro). V vsaki trojici naj se dve osebi obrneta druga proti drugi, nato naj se primeta za roke, tako da naredita »hiško«. Pod to hiško naj se postavi tretja oseba. Vse hiške naj se čim bolj razporedijo po prostoru.

Nato oseba brez hiške glasno zakliče enega od treh možnih gesel: požar / azil / tornado. Če zakliče geslo »požar«, se morajo zamenjati le osebe, ki sestavljajo hiške, oseba v hiški pa mora ostati na mestu in čakati na novo hiško (torej dve novi osebi, ki jo bosta zakrili). Če zakliče geslo »azil«, se morajo zamenjati samo ljudje v hiškah in tako poiskati novo domovanje. Če zakliče geslo »tornado«, se morajo zamenjati vsi, tako hiške kot ljudje v njih.

POTEK: KORAK 1 (5 MINUT)

Po igri udeležence_ke povabite, da se spet usedejo. Vprašajte jih, če jih je igra spomnila na kaj iz resničnega življenja. Igra naj bo izhodišče za premislek o asociacijah udeležencev_k na podnebno krizo, ki jih sproti zapisujte na tablo.

KORAK 2 (5 MINUT)

Pred delom v skupinah na sredo razreda položite zemljevid iz blaga (če ga imate), sicer pa lahko natisnete večji zemljevid s **PRILOGE 2**. Na kratko razložite razlike med posameznimi projekcijami (denimo med Mercatorjevo vs. Gall Petersovo, ki jo uporabljamo tudi mi), nato pa se lahko skupaj poigrate še s prikazom resničnih velikosti držav na spletni strani [True size of](#). Še posebej nazorni so primeri naših zgrešenih predstav velikosti Grenlandije z afriškim kontinentom (ko Grenlandijo povlečete navzdol proti afriški celini, bo postalo jasno, da je od nje kar 14-krat manjša), Indije s skandinavskim polotokom (Indija je kar 3x večja), ZDA z Južno Ameriko ipd. Udeleženci_ke naj še sami predlagajo kakšne od držav, ki jih zanimajo.

KORAK 3 (30 MINUT)

Nato udeležence_ke razdelite v 6 skupin in jim razdelite zemljevide (**PRILOGA 1** – vsaka skupina naj dobi enega), ki jih je pripravila Mednarodna organizacija za migracije (IOM) in se osredotočajo na posledice podnebne krize v prihodnosti, upoštevajoč znanstvene napovedi o napredovanju podnebnih sprememb. Zemljevide naj podrobno preučijo, vključno z legendo, ter razmislijo o posledicah v regiji. O posledicah podnebnih sprememb na ljudi in naravo v regiji bodo nato predstavili tudi drugim skupinam. Ob predstavitvah skupin na velikem zemljevidu sveta sredi učilnice naj ob opisu posameznih regij s pomočjo izrezanih rdečih krogcev označijo tudi opisane vroče točke (hot-spots).

Po aktivnosti se lahko z udeleženci_kami pogovorite o naslednjem:

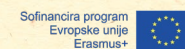
- *K začetnim asociacijam na tabli lahko dodate še nove pojme, ki ste jih osvojili s pregledom zemljevidov in na katere morda v začetku niste pomislili.*
- *Kako bi glede na opisane posledice podnebnih sprememb v posameznih regijah le-te razdelili v:*
  - *okoljske posledice?*
  - *družbeno-ekonomske posledice?*
- *Kako se vse našete posledice prepletajo in sovplivajo druga na drugo?*
- *Kaj od naštetega že občutite v svoji regiji?*
- *Kakšne so možne strategije za ljudi, ki živijo na področjih vročih točk našega planeta?*
- *Kakšni so možni ukrepi za boj proti podnebni krizi na ravni posameznika_ce, skupnosti in na globalni ravni?*

KOTIČEK Z INFORMACIJAMI

- **Višanje gladine morja**
Ena od posledic, ki ste jih spoznali s pomočjo zemljevidov IOM, je tudi višanje gladine morja. V naslednjem [filmčku](#) si lahko ogledate, kako bi bil videti svet, če bi se stopili vsi ledeniki in ledeni pokrovi našega planeta. To bi dramatično spremenilo obliko celin in potopilo številna večja svetovna mesta. (Business Insider, 2015)
- **Migracije in Agenda 2030**
Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 priznava, da so migracije močno gonilo trajnostnega razvoja za ljudi, ki se preselijo, in za njihove skupnosti. Prinašajo pomembne koristi v obliki znanja in spretnosti, krepitev delovne sile, naložb in kulturne raznolikosti ter hkrati prispevajo k izboljšanju življenja skupnosti v državah izvora s prenosom znanja in spretnosti ter finančnih sredstev. Vse bolj pa postaja jasno, da so migracije tudi ena od možnih prilagoditvenih strategij ljudi na trenutne in prihodnje posledice podnebne krize. O pomenu migracij si lahko ogledate tudi izobraževalni [filmček](#), ki so ga pripravili pri Mednarodni organizaciji za migracije. (IOM, 2019)

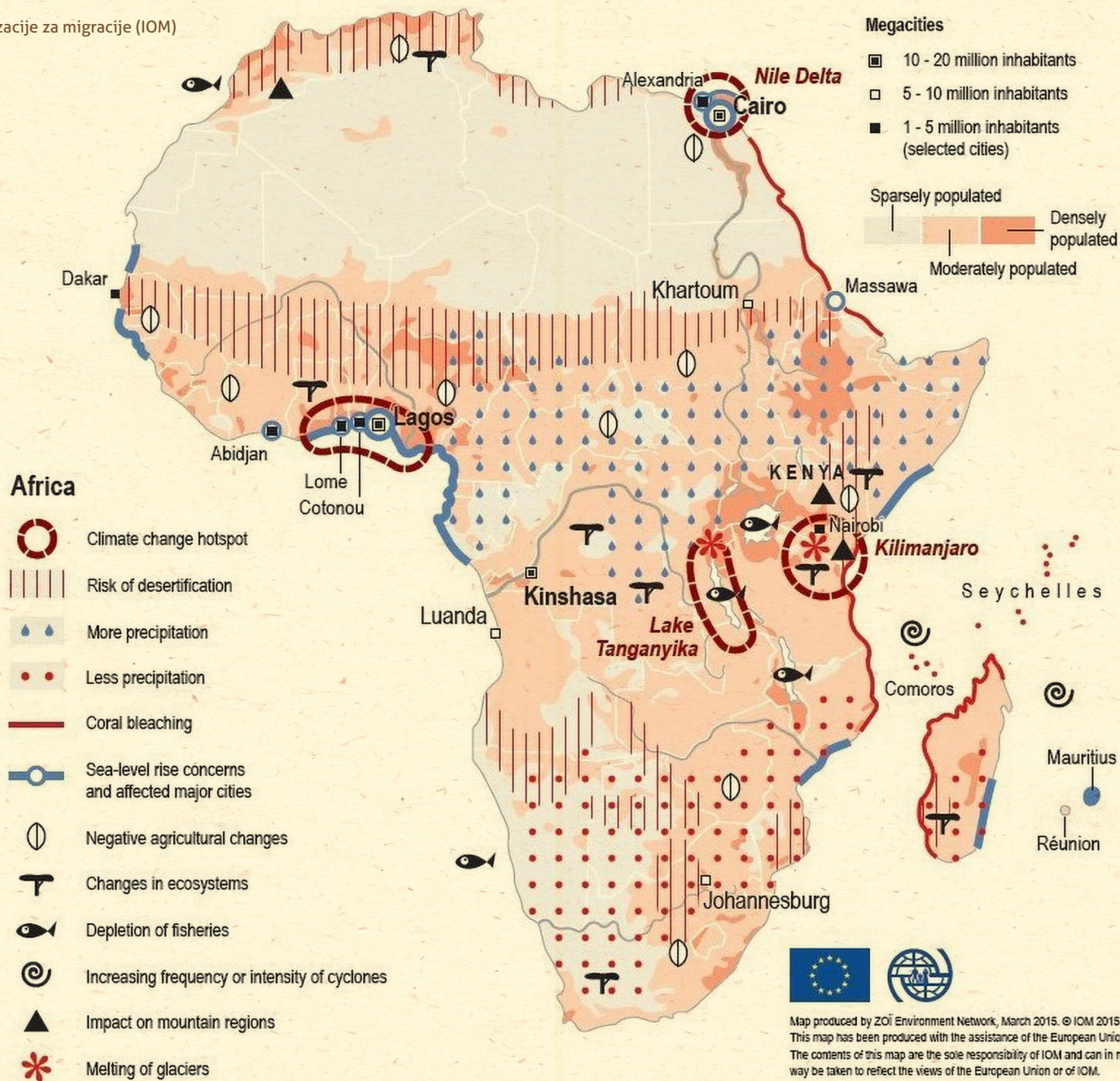
VIR

Humanitas, 2023

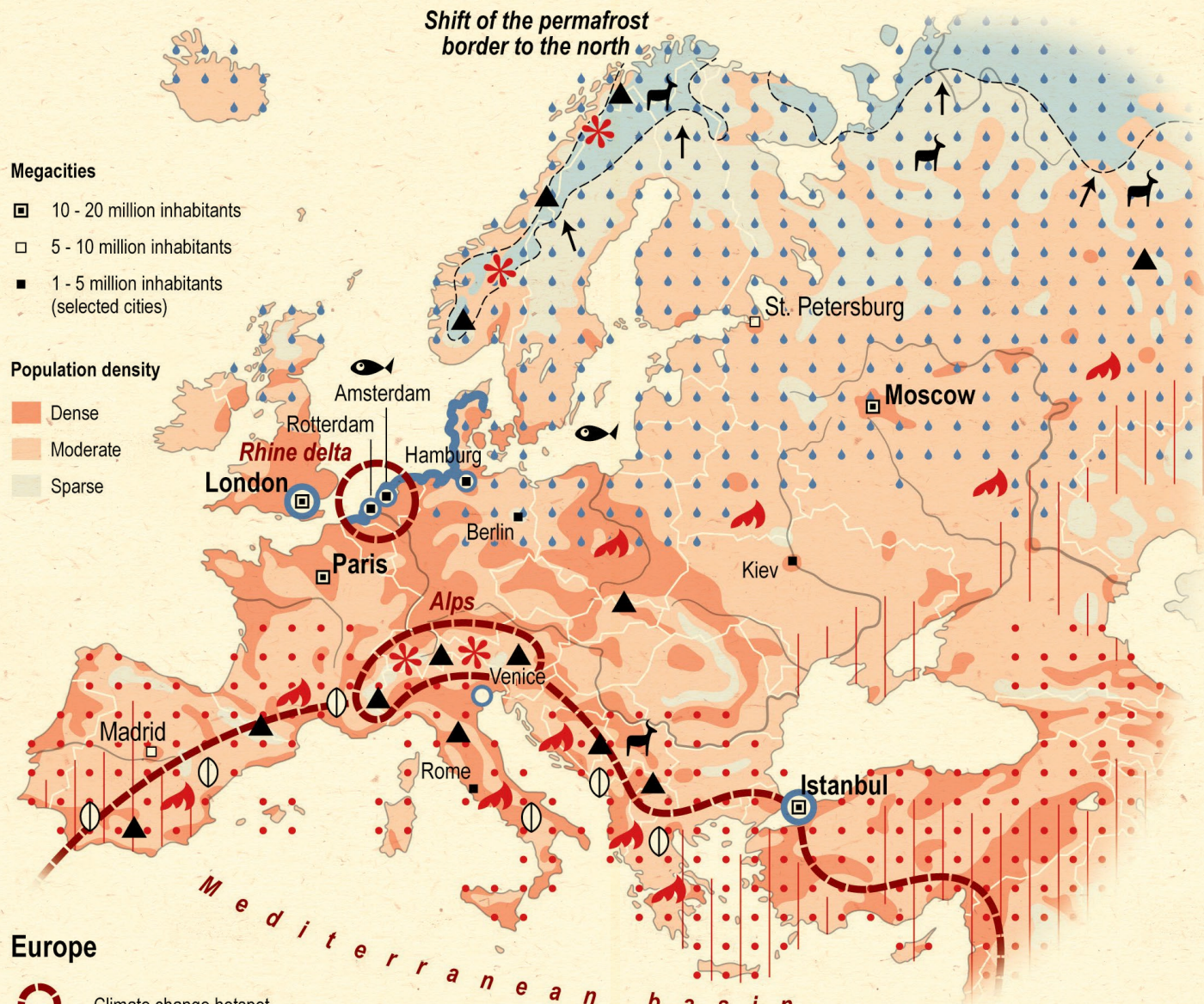

PRILOGA1

Zemljevidi Mednarodne organizacije za migracije (IOM)

Map produced by ZOI Environment Network, March 2015. © IOM 2015
 This map has been produced with the assistance of the European Union.
 The contents of this map are the sole responsibility of IOM and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or of IOM.

Megacities

- ▣ 10 - 20 million inhabitants
- 5 - 10 million inhabitants
- 1 - 5 million inhabitants (selected cities)

Population density

- Dense
- Moderate
- Sparse

Europe

- ⊙ Climate change hotspot
- |||| Risk of desertification
- ☔ More precipitation
- ☔ Less precipitation
- ⊖ Negative agricultural changes
- 🐄 Changes in ecosystems
- ▲ Impact on mountain regions
- ⊖ Sea-level rise concerns and affected major cities
- 🐟 Depletion of fisheries
- 🔥 Increasing frequency of bushfires
- ❄️ Melting of glaciers

Map produced by ZOI Environment Network, March 2015
 This map has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this map are the sole responsibility of IOM and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or of IOM.

North America

- Climate change hotspot
- Risk of desertification
- More precipitation
- Less precipitation
- Negative agricultural changes
- Changes in ecosystems
- Changes in arctic ecosystems
- Depletion of fisheries
- Increasing frequency of bushfires
- Impact on mountain regions
- Vulnerable indigenous communities
- Increasing frequency or intensity of cyclones (uncertain)
- Sea-level rise concerns and affected major cities
- Melting of glaciers and sea ice
- Shift of the permafrost border to the north or recession of isolated areas

Megacities

- More than 20 million inhabitants
- 10 - 20 million inhabitants
- 5 - 10 million inhabitants
- 1 - 5 million inhabitants (selected cities)

Population density

- Dense
- Moderate
- Sparse

Map produced by ZOI Environment Network, March 2015
 This map has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this map are the sole responsibility of IOM and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or of IOM.

South America

- Climate change hotspot
- Risk of desertification
- More precipitation
- Less precipitation
- Negative agricultural changes
- Changes in ecosystems
- Reduced water availability
- Depletion of fisheries
- Melting of glaciers
- Impact on mountain regions
- Coral bleaching
- Sea-level rise concerns and affected major cities

- Megacities**
- More than 20 million inhabitants
  - 10 - 20 million inhabitants
  - 5 - 10 million inhabitants
  - 1 - 5 million inhabitants (selected cities)

- Population density**
- Dense
  - Moderate
  - Sparse

Mesoamerica
 Sharp increase in extinction of mammals, birds, butterflies, frogs and reptiles by 2050

Caribbean
 Coral reefs at risk
 Sea-level rise concerns

La Plata delta
 Sea-level rise concerns

Map produced by ZOI Environment Network, March 2015
 This map has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this map are the sole responsibility of IOM and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or of IOM.

Megacities

- ◻ More than 20 million inhabitants
- ◻ 10 - 20 million inhabitants
- ◻ 5 - 10 million inhabitants
- ◻ 1 - 5 million inhabitants (selected cities)

Population density

- Dense
- Moderate
- Sparse

Istanbul

- ◻

Asia

- ◻ Climate change hotspot
- ▨ Risk of desertification
- ☔ More precipitation
- ☀ Less precipitation
- ⊖ Negative agricultural changes
- 🐘 Changes in ecosystems
- 🐻 Changes in arctic ecosystems
- 🐟 Depletion of fisheries

- ❄ Melting of glaciers and sea ice
- ▲ Impact on mountain regions
- 🔥 Increasing frequency of bushfires
- 👤 Vulnerable indigenous communities
- ☔ Increasing monsoonal precipitation extremes

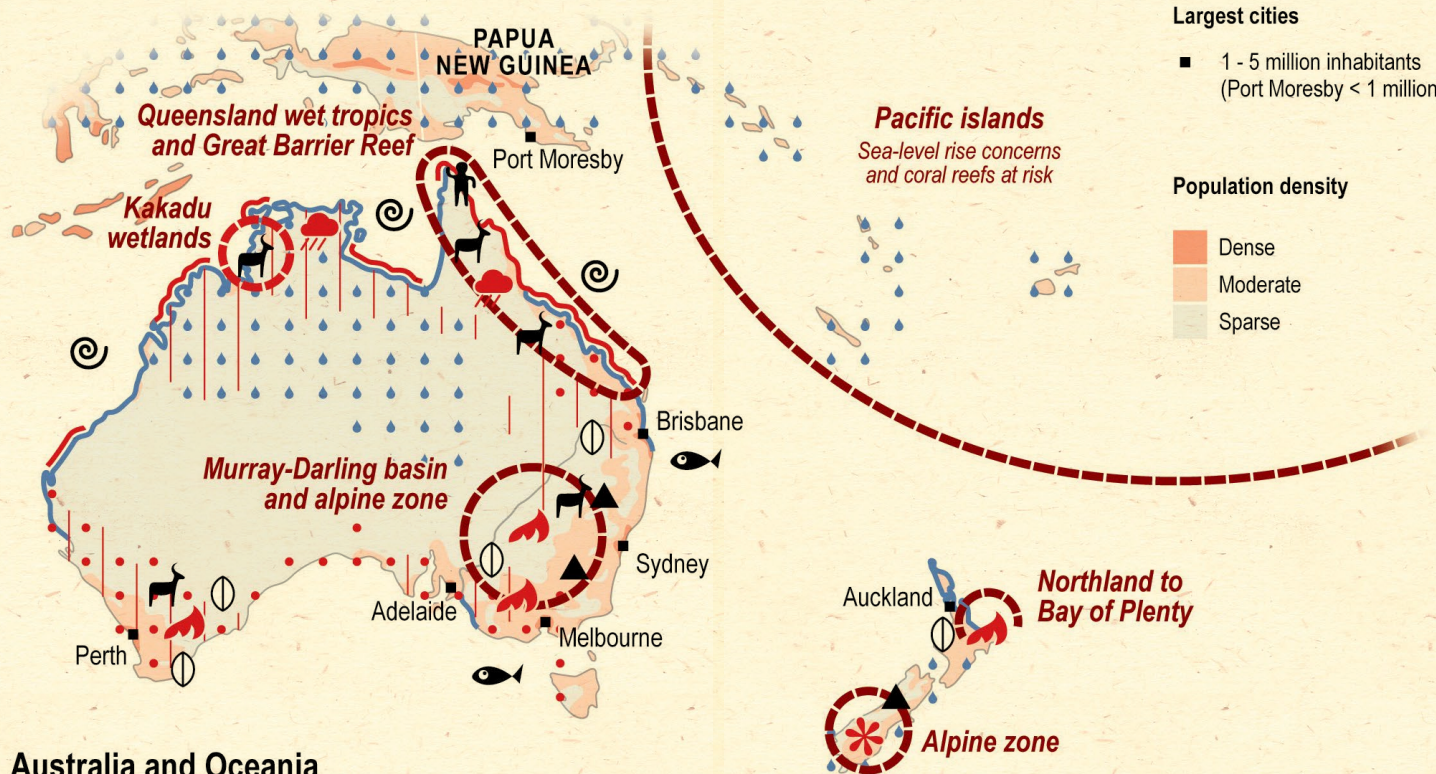
Map produced by ZOI Environment Network, March 2015. © IOM 2015
 This map has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this map are the sole responsibility of IOM and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or of IOM.

Pacific islands
 Coral reefs at risk
 Sea-level rise concerns

Indian Ocean islands
 Sea-level rise concerns and coral reefs at risk

Malay Archipelago
 Coral reefs at risk
 Sea-level rise concerns

Shift of the permafrost border to the north

Largest cities

- 1 - 5 million inhabitants (Port Moresby < 1 million)

Population density

- Dense
- Moderate
- Sparse

Australia and Oceania

- Climate change hotspot
- Risk of desertification
- More precipitation
- Less precipitation
- Increasing frequency or intensity of cyclones
- Negative agricultural changes
- Changes in ecosystems
- Changes in antarctic ecosystems
- Depletion of fisheries
- Increasing weather extremes
- Melting of glaciers and sea ice
- Impact on mountain regions
- Increasing frequency of bushfires
- Vulnerable indigenous communities
- Coral bleaching
- Sea-level rise concerns

Map produced by ZOÏ Environment Network, March 2015
 This map has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this map are the sole responsibility of IOM and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or of IOM.

PRILOGA 2

Zemljevid Gall Petersova projekcija

